

[Min. for offentl. Arbejder.]

stoffer. Man har ogsaa kritiseret, at Afgifterne til Staten var alt for lave.

I 1939 viste det sig, at Ravlin havde opgivet en urigtig Anmeldelse til Aktieselskabsregistret om Aktiekapitalens Indbetaling, og skønt Gulf Refining Co., som paa dette Tidspunkt havde overtaget Selskabet, straks redresserede den skete Fejl, maatte det antages, at Bevilningen kunde erklæres ugyldig. Statsministeriet var imidlertid betænkelig ved at foretage et saadant Skridt, navnlig da Gulf Refining Company i Modsætning til Ravlin besad virkelig Sagkundskab med Hensyn til Olieboring. Statsministeriet benyttede derimod den saaledes opstaaede Situation til under 17. Februar 1940 at faa afsluttet en Tillægsoverenskomst, hvorved Koncessionen ændredes til Fordel for den danske Stat blandt andet derhen, at Afgifterne blev noget forhøjet, at Staten fik en vis Forkøbsret til Selskabets Aktier, og at Staten fik Ret til, hvis Hjemmemarkedets Behov gør det nødvendigt, at overtage de af Selskabet indvundne Raastoffer til en fair Pris, der i Tilfælde af Uenighed fastsættes af Domstolene.

Koncessionen maa dog selv i sin ændrede Form stadig anses for behæftet med væsentlige Mangler, men derfor maa man dog ikke se bort fra, at der ogsaa er en Fordel ved den. Den danske Stat har saaledes ingen Udgifter til Efterforskningsvirksomheden, der foreløbig har kostet Koncessionshaverne omkring 11 Mill. Kr.

Trods denne Fordel forekommer Eneretsbevillingen imidlertid saa utilfredsstillende, at man ogsaa i den offentlige Kritik har beskæftiget sig indgaaende med Spørgsmaalet om Mulighederne for Koncessionens Ophævelse.

Dette Spørgsmaal blev aktuelt, da Ministeriet for offentlige Arbejder kort Tid efter, at man i Slutningen af 1942 fra Statsministeriet havde overtaget Sagerne om Efterforskning og Indvinding af Raastoffer i Undergrunden, fik Underretning om, at forskellige Ting tydede paa, at Saltfundet, der er Grundlag for Koncessionen, var et Falsum. Ministeriet lod straks efter denne Underretning foretage en politimæssig Afhøring af alle de Personer, der paa den ene eller den anden Maade havde Kendskab til Sagen, og

som kunde afhøres paa dette Tidspunkt. Der oplystes herunder, at Ravlins Boringer ved Harte var Rotary-Boringer, det vil sige, at Boret blev drejet rundt ved Maskinkraft. Boret bestod af sammenskruede Borerør, der hver var 30 engelske Fod lange og 5½ Tommer i Diameter. I Borets nederste Ende var der fastgjort en Fiskehalemejsel.

Naar man ved Boringen gennem et bestemt Jordlag ønskede at faa paalidelige Boreprøver op, udførte man den paagældende Boring med en Borekærnetager, det vil sige et Rør, der var 5 engelske Fod langt og 2½ Tommer i Diameter, og hvorpaa var paaskruet et særligt Skærehoved. Kærneapparatet var saa stort, at een Mand ikke kunde samle det alene.

En Kærneboring, altsaa en Boring med Kærnetager, var fastsat til den 13. November 1936, paa hvilken Dag Boringen som sædvanlig skulde begynde klokken 8. Om denne Boring har Politiet faaet Forklaring af Ravlins danske Driftsleder, efter at denne gennem sin Sagfører havde faaet Løfte om frit Lejde. Da Driftslederen kort før klokken 8 den nævnte Dag gik ind i Ravlins Skur ved Borestedet, saa han, at Ravlin stod alene derinde i Færd med at slibe et Stykke Salt til mellem Kærnehovedets Fræsere, idet han pressede et aflangt Saltstykke ind i Skærehovedet. Driftslederen gik udenfor et Øjeblik, og da han kom tilbage, saa han, at Ravlin klistrede lidt Ler ind i Kærnerøret. Driftslederen sagde: »Den gaar vist ikke, Ravlin«, men Ravlin reagerede ikke heroverfor. Mod Sædvane satte Ravlin personlig Ventilen paa øverste Led af det indvendige Kærnerør, hvorved det blev umuligt at se gennem Røret og derved sikre sig, at det var tomt. Kærneapparatet blev derefter samlet, inden der endnu var ankommet nogen af de tilsynsførende Geologer til Borestedet. Driftslederen kunde ikke huske, om han selv havde været med til at samle Kærneapparatet. Han havde ikke den paagældende Dag sagt til nogen, hvad han havde iagttaget, og under selve Boringens Udførelse forefaldt der ikke noget særlig bemærkelsesværdigt. Da Boringen var blevet afsluttet om Aftenen, blev Saltet fundet i et af de sidste Stykker af Kærnen af den ene af de tilsynsførende Geologer, Danmarks geologiske